

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot afbakening van de regionale zorgzones en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 23 mei 2003 betreffende de indeling in zorgregio's en betreffende de samenwerking en programmatie van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

In uitvoering van artikel 18 van het recent geactualiseerde eerstelijnsdecreet van 26 april 2019 (betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders) worden met dit besluit de regionale zorgzones vastgelegd. Het betreft tevens de uitvoering van beslist beleid omtrent de regiovorming, nl. de afstemming van de regionale zorgzones op de grenzen van de referentieregio's. Het afbakenen van regionale zorgzones past ook in de beweging naar meer geïntegreerde zorg en ondersteuning, een ambitie uit het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029, waarbij een logische en heldere structuur geïntegreerde zorg faciliteert. Uitgangspunt is dat vervolgens de sectoren binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin zich voor gebiedsafbakeningen maximaal zullen enten op de geografische afbakening van de regionale zorgzones die een bundeling vormen van minstens twee eerstelijnszones, met uitzondering van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Met dit besluit wordt bovendien een technische wijziging aangebracht in de bijlage bij het decreet van 23 mei 2003 betreffende de indeling in zorgregio's en betreffende de samenwerking en programmatie van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen. Op 1 januari 2019 werden Neerpelt en Overpelt samengevoegd tot de nieuwe gemeente Pelt. In de bijlage bij het decreet van 23 mei 2023 wordt 'Neerpelt' evenwel nog steeds vermeld als indelingsniveau 'kleine stad' voor de gemeenten Pelt, Hamont-Achel, Peer en Hechtel-Eksel. Ook hier moet 'Neerpelt' uiteraard vervangen worden door 'Pelt', wat met dit besluit rechtgezet wordt.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op de beleidsvelden zorg, opgroeien, personen met een beperking, sociale bescherming en zorginfrastructuur.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering keurde vroeger reeds het werkingsgebied van alle eerstelijnszones definitief goed conform de regiovorming (inclusief de vastgelegde uitzonderingen) (VR 2023 0906 DOC.0644/1BIS en VR 2024 2604 DOC.0553/1BIS).

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2026/226 van 25/06/2026.

De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies gegeven op 09/06/2026.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Situering

Artikel 18 van het decreet van 26 april 2019 *betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders* (hierna ook "decreet van 26 april 2019") bepaalt dat de Vlaamse Regering de regionale zorgzones vastlegt. Daarbij zijn in het tweede lid de volgende randvoorwaarden bepaald:

- 1) de regionale zorgzones bestrijken het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 2) een regionale zorgzone omvat minstens twee eerstelijnszones, met uitzondering van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, dat kan bestaan uit één eerstelijnszone. De eerstelijnszones zijn op hun beurt afgebakend in artikel 26 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 *tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders* (zoals aangepast bij BVR van 26 april 2024);
- 3) een regionale zorgzone bestrijkt een aaneensluitend grondgebied, met uitzondering van de gemeenten Voeren en Baarle-Hertog, dat minimaal 300.000 inwoners omvat;
- 4) het werkgebied van de volgende organisaties en de regionale zorgzones zijn maximaal op elkaar afgestemd: de Logo's, de palliatieve netwerken en samenwerkingsverbanden voor palliatieve zorg, de erkende regionale expertisecentra dementie en de geestelijke gezondheidsnetwerken;

- 5) onder voorbehoud van de voorwaarden, vermeld in punt 1) tot en met 3), worden de regionale zorgzones afgestemd op de grenzen van de referentieregio's, vermeld in artikel 5 van het Regiodecreet van 3 februari 2023.

In het derde lid van artikel 18 wordt vervolgens de mogelijkheid gegeven aan de Vlaamse Regering om gemotiveerd af te wijken van de voorwaarden als vermeld in punt 3) en punt 5), op voorwaarde weliswaar dat het aantal regionale zorgzones in het Nederlandse taalgebied kleiner is dan of gelijk is aan het aantal referentieregio's, vermeld in het artikel 5 van het Regiodecreet van 3 februari 2023. De afwijkingsmogelijkheid van het vereiste minimum aan inwoners werd gecreëerd met het decreet van 19 december 2025 om te anticiperen op het risico dat regionale zorgzones niet op een logische wijze afgebakend kunnen worden louter en alleen door een te strikte toepassing van het vereiste inwonersaantal en om zo maximaal als mogelijk de indeling in referentieregio's te volgen.

De eerstelijnszones, mét inbegrip van de afwijkingen die de Vlaamse Regering heeft toegestaan op de referentieregio's (VR 2023 0906 DOC.0644/1BIS en VR 2024 2604 DOC.0553/1BIS), vormen dus de bouwstenen van de regionale zorgzones.

Uitgangspunt is dat de sectoren binnen het beleidsdomein WVG zich voor gebiedsafbakeningen zullen enten op de geografische afbakening van de eerstelijnszones en/of regionale zorgzones. Dat zal stapsgewijs gebeuren, met de nodige overgangsregelingen en -termijnen, en in dialoog met de betrokken sectoren. Na de goedkeuring van voorliggend voorontwerp van besluit kan bekeken worden welke transitietrajecten opgezet moeten worden.

De afbakening van de regionale zorgzones en de daaropvolgende transitie van diverse sectoren binnen het beleidsdomein WVG naar een nieuwe gebiedsafbakening (eerstelijnszones/regionale zorgzones) zal ook tot gevolg hebben dat het Zorgregiodecreet van 23 mei 2003 op termijn kan opgeheven worden.

Afbakening

Bij de afbakening van de regionale zorgzones in voorliggend voorontwerp van besluit worden de volgende uitgangspunten gehanteerd, gelet op de hierboven geschetste randvoorwaarden die zijn opgenomen in artikel 18 van het decreet van 26 april 2019.

- De regionale zorgzones zijn telkens een bundeling van minstens twee eerstelijnszones, conform artikel 18, tweede lid, 2° van het decreet van 26 april 2019.
- De afbakening van de regionale zorgzones wordt geënt op de afbakening van de referentieregio's conform artikel 18, tweede lid, 5° van het decreet van 26 april 2019:
 - o de afwijkingen op de referentieregio's die werden toegestaan t.a.v. enkele eerstelijnszones blijven uiteraard behouden (VR 2023 0906 DOC.0644/1BIS en VR 2024 2604 DOC.0553/1BIS);
 - o referentieregio's kunnen worden onderverdeeld in meerdere regionale zorgzones of kunnen worden samengenomen voor de vorming van één regionale zorgzone (zie West-Vlaanderen).
- Verder wordt, in de mate van het mogelijke, rekening gehouden met de volgende zaken:
 - o de initieel uitgetekende regionale zorgzones (VR 2019 2903 MED.0126/1BIS): bij de oefening voor de regionale zorgzones werd destijds ook al rekening gehouden met artikel 18, tweede lid, 4°, van het decreet van 26 april 2019. De indelingen/ werkingsgebieden van verschillende Vlaamse zorgactoren werden op elkaar gelegd om daaruit de meest passende indeling te distilleren. Het gaat dan over het Lokaal Gezondheidsoverleg (Logo's), de geestelijke gezondheidsnetwerken, de regionale expertisecentra dementie en de palliatieve netwerken. Ondanks het feit dat de Centra voor Algemeen Welzijnswerk niet opgenomen worden als lid van het regionaal

zorgplatform werd geopteerd om ook hun werkingsgebieden (die bovenlokaal zijn) in deze oefening mee te nemen;

- o bestaande gebiedsafbakeningen, zoals de gebiedsafbakening van de één gezin – één plan samenwerkingsverbanden;
- o de zorgregio's regionale stad van het Zorgregiodecreet, waarop een aantal sectoren zich momenteel enten voor hun gebiedsafbakening.

Wat de regionale zorgzone Vlaamse Ardennen betreft: het huidige inwonersaantal in deze regionale zorgzone bereikt de vereiste drempel van 300.000 inwoners niet en vormt dus een uitzondering die gemaakt wordt conform artikel 18, derde lid, van het decreet van 26 april 2019. De afwijking van het inwonersaantal voor deze regionale zorgzone is noodzakelijk om maximaal te conformeren aan de referentieregio's, zonder onmiddellijke impact op de bestaande samenwerkingsinitiatieven en zorgorganisatie.

Overzicht

<u>REGIONALE ZORGZONE</u>	<u>EERSTELIJNSZONES DIE DEEL UITMAKEN VAN DE REGIONALE ZORGZONE</u>
Limburg	Noord-Limburg, West-Limburg, MidWestLim, Herkenrode, Haspengouw, Kemp en Duin, Maasland, ZOLim
Oost-Brabant	Druivenstreek, Leuven Noord, Leuven, Leuven Zuid, Demerland, Zuidoost Hageland
Halle-Vilvoorde	Zennevallei, Pajottenland, AMALO, Regio Grimbergen, BraViO
Kempen	Kempenland, Middenkempen, Zuiderkempen, Baldemore
Regio Antwerpen	Antwerpen-Centrum, Noord Antwerpen, Antwerpen Oost, Antwerpen Zuid, Noorderkempen, Voorkempen, ZORA, RupeLaar
Rivierenland	Klein-Brabant Vaartland, Mechelen-Katelijne, Pallieterland, Bonstato
Waasland	Z-W-Waasland, N-O-Waasland
Denderregio	Regio Aalst, Dender Zuid, Dender
Regio Gent	West-Meetjesland, Oost-Meetjesland, Schelde en Leie, Gent, Scheldekracht
Vlaamse Ardennen	Vlaamse Ardennen, Panacea
Regio Brugge en Middenkust	Middenkust, Oostkust, Brugge, Houtland en Polder, WE40
Westhoek – Midwest	Westkust&Polder, Westhoek, Midden WVL, RITS,
Zuid-West-Vlaanderen	Regio Menen, Kortrijk-Kuurne-Harelbeke, Regio Waregem
Brussel	Bruzel

Technische wijziging

Met dit besluit wordt bovendien een technische wijziging aangebracht in de bijlage bij het decreet van 23 mei 2003 betreffende de indeling in zorgregio's en betreffende de samenwerking en programmatie van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen. Op 1 januari 2019 werden Neerpelt en Overpelt samengevoegd tot de nieuwe gemeente Pelt. In de bijlage bij het decreet van 23 mei 2023 wordt 'Neerpelt' evenwel nog steeds vermeld als indelingsniveau 'kleine stad' voor de gemeenten Pelt, Hamont-Achel, Peer en Hechtel-Eksel. Ook hier moet 'Neerpelt' uiteraard vervangen worden door 'Pelt', wat met dit besluit rechtgezet wordt.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 bepaalt de afbakening van de regionale zorgzones. Regionale zorgzones worden afgebakend als een bundeling van eerstelijnszones, die op hun beurt afgebakend zijn in artikel 26 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 *tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders*.

Artikel 2 bepaalt dat de bijlage bij het decreet van 23 mei 2003 betreffende de indeling in zorgregio's en betreffende de samenwerking en programmatie van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen, vervangen wordt door de bijlage die bij dit besluit is gevoegd. De vervanging van de bijlage is nodig om een noodzakelijke technische wijziging te realiseren. Op 1 januari 2019 werden Neerpelt en Overpelt samengevoegd tot de nieuwe gemeente Pelt. In de bijlage bij het decreet van 23 mei 2023 wordt 'Neerpelt' evenwel nog steeds vermeld als indelingsniveau 'kleine stad' voor de gemeenten Pelt, Hamont-Achel, Peer en Hechtel-Eksel. Ook hier moet 'Neerpelt' uiteraard vervangen worden door 'Pelt', wat met dit besluit rechtgezet wordt.

Artikel 3 behoeft geen verdere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 09/06/2026. Het voorafgaande akkoord van de Vlaamse minister van begroting is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing op dit ontwerp van besluit.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit wordt hierover het advies van de Raad van State ingewonnen met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot afbakening van de regionale zorgzones en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 23 mei 2003 betreffende de indeling in zorgregio's en betreffende de samenwerking en programmatie van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ